

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

*Факультет № 6
Кафедра соціології та психології*

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Комп'ютерні методи практичної психології»

обов'язкових компонент освітньої програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

053 Психологія (практична психологія)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. №7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету №6
Протокол від 25.08.2023 р. №7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної
ради ХНУВС з гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. №7

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології
Протокол від 15.08.2023 р. №8

Розробник:

Професор кафедри соціології та психології факультету №6
д-р соціол. н., професор Нечитайло Ірина Сергіївна

Рецензенти:

1. Керівник психологічної служби Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія», доцент кафедри соціології та гуманітарних дисциплін, к. психол. н., Гога Н. П.;
2. Доцент кафедри соціології та психології факультету №6, к. психол. н., доцент Філоненко В. М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 11	05 Соціальні та поведінкові науки; 053 Психологія, Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 3 Семестр – 6 Види контролю: залік
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 24;		Лекції – 4;
Семінарські заняття – 0;		Семінарські заняття – 0;
Практичні заняття – 24;		Практичні заняття – 4;
Лабораторні заняття – 0;		Лабораторні заняття – 0;
Самостійна робота – 42;		Самостійна робота – 82;
Індивідуальні завдання: курсова робота – не передбачено; реферати – не передбачено		Індивідуальні завдання: курсова робота – не передбачено; реферати – не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Комп'ютерні методи практичної психології» полягає у засвоєнні студентами алгоритмів застосування пакетів комп'ютерних програм для обробки даних прикладних (експериментальних тощо) психологічних досліджень, формуванні навичок практичного застосування цих алгоритмів.

Завданнями даного курсу є: ознайомлення студентів із принципами коректного використання комп'ютерних засобів у психологічній діагностиці й з основними видами комп'ютерної діагностики; формування навичок роботи з комп'ютерними програмами з обробки статистичних даних, документування отриманих результатів; ознайомлення студентів з основними методами статистичного аналізу, найбільш поширеними в прикладній і дослідницькій роботі психолога.

Очікувані результати навчання:

Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні знати:

- призначення і можливості обчислювальної техніки;
- специфіку установки і експлуатації програмного забезпечення для статистичної обробки даних;
- теоретичні основи статистичних методів обробки психологічної інформації;

вміти:

- самостійно інсталиувати і експлуатувати пакети комп'ютерних програм для статистичної обробки психологічних даних;

- створювати бази експериментальних психологічних даних і обробляти їх за допомогою статистичних пакетів.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	I. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
	СК-5 Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
	СК-6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет вивчення дисципліни «Комп'ютерні методи практичної психології»

Вступ у навчальну дисципліну «Комп'ютерні методи практичної психології». Поняття інформації. Методи отримання інформації. Властивості інформації. Використання інформації. Обробка інформації. Загальний опис пакетів комп'ютерних програм SPSS, Excel, STATISTICA. Системні вимоги. Необхідність застосування комп'ютерної обробки експериментальних даних в сучасних психологічних дослідженнях.

Тема 2. Установка пакетів комп'ютерних програм. Основні типи комп'ютерів

Основні принципи функціонування персональних комп'ютерів. Склад типового комп'ютера. Пристрої обробки. Пристрої зберігання. Пристрої виводу. Пристрої введення. Структура програмного забезпечення персонального комп'ютера. Системні програми. Операційне середовище Windows. Установка програм SPSS, Excel. Структура пакетів SPSS, Excel.

Тема 3. Редагування психологічних даних в пакетах комп'ютерних програм

Технологія роботи з маніпулятором «миша». Переміщення і копіювання об'єктів. Вбудовування об'єктів. Вікна Windows. Робота з теками і файлами. Стандартні програми Windows. Редагування даних в SPSS, Excel. Створення

нового файлу даних в SPSS, Excel. Імпорт даних в SPSS. Редагування таблиці даних в SPSS.

Тема 4. Аналіз психологічних даних: описові статистики (SPSS та ін.)

Характеристика діапазону мінливості психологічної ознаки: його мінімум, максимум і розмах. Асиметрія і ексцес як міра відхилення форми розподілу від нормального вигляду. Величини, що виражають погрішності статистик: стандартна помилка середнього, стандартна помилка асиметрії і стандартна помилка ексцесу. Алгоритми обчислення моди, медіани, середнього арифметичного, дисперсії, стандартного відхилення, асиметрії, ексцесу і інших описових статистик. Перевірка нормальності розподілу.

Тема 5. Аналіз психологічних даних: непараметричні критерії (SPSS та ін.)

Алгоритми обчислення непараметричних критеріїв достовірності відмінностей для психологічних даних в програмах SPSS. Критерій знаків G; Т-критерій Вілкоксона; критерій Фрідмана; критерій тенденцій Пейджа, критерій Макнамари; U-критерій Манна-Уїтні; критерій Q Розенбаума; Н-критерій Крускала-Уолліса; S-критерій тенденцій Джонкіра.

Тема 6. Аналіз психологічних даних: параметричні критерії і критерії згоди розподілів (SPSS та ін.)

Алгоритми обчислення параметричних критеріїв достовірності відмінностей для психологічних даних в програмах SPSS. F-критерій Фішера; t-критерій Ст'юдента. Алгоритми обчислення критеріїв згоди розподілів. Критерій Хі-квадрат; критерій Колмагорова-Смірнова. Багатофункціональний критерій Фішера.

Тема 7. Аналіз психологічних даних: кореляційний аналіз (SPSS та ін.)

Поняття кореляційного зв'язку. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних: коефіцієнт емпіричної кореляції Пірсона; коефіцієнт рангової кореляції Спірмена; коефіцієнт кореляції Чупрова, коефіцієнт кореляції Крамера; кореляційне відношення «Ета-Квадрат»; коефіцієнт множинної кореляції.

Тема 8. Аналіз психологічних даних: дисперсійний аналіз (SPSS та ін.)

Поняття дисперсійного аналізу. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних. Варіанти дисперсійного аналізу: однофакторний, багатфакторний з повторними вимірами, багатовимірний. Дисперсійний аналіз з двома факторами. Дисперсійний аналіз з трьома і більш факторами. Вплив коваріат. Покрокові алгоритми обчислень. Представлення результатів.

Тема 9. Аналіз психологічних даних: регресійний аналіз (SPSS та ін.)

Поняття регресії. Рівняння регресії та його функції. Проста регресія. Оцінка криволінійності. Покрокові алгоритми обчислень. Друк результатів і вихід з програми. Представлення результатів. Рівняння множинної регресії. Коефіцієнти регресії. Коефіцієнт детермінації. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних: лінійна регресія; множинна лінійна регресія; нелінійна регресія.

Тема 10. Аналіз психологічних даних: факторний аналіз (SPSS та ін.)

Поняття факторного аналізу. Обчислення кореляційної матриці. Простий факторний аналіз. Побудова факторів. Обертання факторів за допомогою методів Варімакс і Квартімакс. Інтерпретація факторів. Покрокові алгоритми обчислень. Друк результатів і вихід з програми. Представлення результатів. Проблема рівня статистичної значущості чинника.

Тема 11. Аналіз психологічних даних: дискримінантний аналіз, багатовимірне шкалювання і кластерний аналіз (SPSS та ін.)

Основні поняття дискримінантного аналізу. Етапи дискримінантного аналізу. Термінологія, використовувана при виводі. Основні поняття багатовимірного шкалювання. Квадратна симетрична матриця відмінностей. Квадратна асиметрична матриця відмінностей. Модель індивідуальних відмінностей. Основні поняття кластерного аналізу. Порівняння кластерного і факторного аналізу. Приклади розрахунків для психологічних даних.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Предмет вивчення дисципліни «Комп'ютерні методи практичної психології».	6	2	-	-	-	4	ЗАЛІК
Тема 2. Установка пакетів комп'ютерних програм. Основні типи комп'ютерів.	12	2	-	4	-	4	
Тема 3. Редагування психологічних даних в пакетах комп'ютерних програм.	8	2	-	4	-	2	
Тема 4. Аналіз психологічних даних в SPSS, Excel, STATISTICA: описові статистики.	8	4	-	4	-	2	
Тема 5. Аналіз психологічних даних в SPSS: непараметричні критерії.	8	2	-	-	-	6	
Тема 6. Аналіз психологічних даних в SPSS: параметричні критерії.	8	2	-	4	-	2	
Тема 7. Аналіз психологічних даних в SPSS: кореляційний аналіз.	8	2	-	4	-	2	
Тема 8. Аналіз психологічних даних в SPSS: дисперсійний аналіз.	8	2	-	-	-	6	
Тема 9. Аналіз психологічних даних в SPSS: регресійний аналіз.	8	2	-	-	-	6	
Тема 10. Аналіз психологічних даних в SPSS, STATISTICA: факторний аналіз.	8	2	-	4	-	2	
Тема 11. Аналіз психологічних даних в SPSS: дискримінантний аналіз, багатовимірне шкалювання і кластерний аналіз.	8	2	-	-	-	6	
Всього за семестр:	90	24	-	24	-	42	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Предмет вивчення дисципліни «Комп'ютерні методи практичної психології».	6	-	-	-	-	6	ЗАЛІК
Тема 2. Установка пакетів комп'ютерних програм. Основні типи комп'ютерів.	12	2	-	2	-	8	
Тема 3. Редагування психологічних даних в пакетах комп'ютерних програм.	8	-	-	-	-	8	
Тема 4. Аналіз психологічних даних в SPSS, Excel, STATISTICA: описові статистики.	8	2	-	2	-	4	
Тема 5. Аналіз психологічних даних в SPSS: непараметричні критерії.	8	-	-	-	-	8	
Тема 6. Аналіз психологічних даних в SPSS: параметричні критерії.	8	-	-	-	-	8	
Тема 7. Аналіз психологічних даних в SPSS: кореляційний аналіз.	8	-	-	-	-	8	
Тема 8. Аналіз психологічних даних в SPSS: дисперсійний аналіз.	8	-	-	-	-	8	
Тема 9. Аналіз психологічних даних в SPSS: регресійний аналіз.	8	-	-	-	-	8	
Тема 10. Аналіз психологічних даних в SPSS, STATISTICA: факторний аналіз.	8	-	-	-	-	8	
Тема 11. Аналіз психологічних даних в SPSS: дискримінантний аналіз, багатовимірне шкалювання і кластерний аналіз.	8	-	-	-	-	8	
Всього за семестр:	90	4		4		82	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання, що виносяться на самостійну роботу	Література:
<i>Тема 1. Предмет вивчення дисципліни «Комп'ютерні методи практичної психології»</i>	
Поняття інформації. Методи отримання інформації. Властивості інформації. Використання інформації. Обробка інформації. Загальний опис пакетів комп'ютерних програм SPSS, Excel, STATISTICA. Системні вимоги. Необхідність застосування комп'ютерної обробки експериментальних даних в сучасних психологічних дослідженнях	1, 2, 3, 7 8
<i>Тема 2. Установка пакетів комп'ютерних програм. Основні типи комп'ютерів</i>	
Основні принципи функціонування персональних комп'ютерів. Склад типового комп'ютера. Пристрої обробки. Пристрої зберігання. Пристрої виводу. Пристрої вводу програми. Операційне середовище Windows. Програми SPSS, Excel, STATISTICA: установка.	1, 2, 5, 7, 8, 12
<i>Тема 3. Редагування психологічних даних в пакетах комп'ютерних програм</i>	
Технологія роботи з маніпулятором «миша». Переміщення і копіювання об'єктів. Вбудовування об'єктів. Вікна Windows. Робота з теками і файлами. Стандартні програми Windows. Редагування даних в SPSS.	1, 3, 5, 5, 6, 8, 9
<i>Тема 4. Аналіз психологічних даних в SPSS: описові статистики</i>	
Описові статистики. Групи показників описових статистик. Міри центральної тенденції: мода, медіана і середнє значення вираженості психологічної ознаки. Міри мінливості: дисперсія і стандартне відхилення вираженості психологічної ознаки. Характеристика діапазону мінливості психологічної ознаки: його мінімум, максимум і розмах. Асиметрія як міра відхилення форми розподілу від нормального.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 5. Аналіз психологічних даних в SPSS: непараметричні критерії</i>	
Алгоритми обчислення непараметричних критеріїв достовірності відмінностей для психологічних даних в програмі SPSS. Т-критерій Вілкоксона; критерій Пейджа, критерій Макнамари; U-критерій.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12
<i>Тема 6. Аналіз психологічних даних в SPSS: параметричні критерії і критерії згоди розподілів</i>	
Алгоритми обчислення параметричних критеріїв достовірності відмінностей для психологічних даних в програмах SPSS, STATISTICA. F-критерій Фішера; t-критерій Стюдента. Критерій Хі-квадрат.	1, 2, 4, 5, 9, 11
<i>Тема 7. Аналіз психологічних даних в SPSS: кореляційний аналіз</i>	

Поняття кореляційного зв'язку. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних: коефіцієнт емпіричної кореляції Пірсона; коефіцієнт рангової кореляції Спірмена; коефіцієнт кореляції «ф», коефіцієнт кореляції «т» Кендалла; кореляційне відношення «η»; коефіцієнт множинної кореляції.	1, 2, 4, 5, 7, 9, 10
<i>Тема 8. Аналіз психологічних даних в SPSS: дисперсійний аналіз</i>	
Поняття про дисперсійний аналіз. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних: програма ANOVA (Analysis Of Variance). Дисперсійний аналіз з трьома і більш чинниками. Вплив коваріат. Покрокові алгоритми обчислень.	1, 2, 4, 6, 8
<i>Тема 9. Аналіз психологічних даних в SPSS: регресійний аналіз</i>	
Поняття про рівняння регресії. Проста регресія. Оцінка криволінійності. Рівняння множинної регресії. Коефіцієнти регресії. Коефіцієнт детермінації і покрокові методи. Умови здобуття прийнятних результатів аналізу. Алгоритми розрахунку на матеріалі психологічних даних: лінійна регресія; множинна лінійна регресія; нелінійна регресія.	1, 2, 3, 5, 8, 14
<i>Тема 10. Аналіз психологічних даних в SPSS, STATISTICA: факторний аналіз</i>	
Основні поняття факторного аналізу. Обчислення кореляційної матриці. Простий факторний аналіз. Побудова факторів. Обертання факторів (методи Варімакс і Квартімакс). Проблема рівня статистичної значущості фактору.	1, 2, 3, 5, 9, 10
<i>Тема 11. Аналіз психологічних даних в SPSS, STATISTICA: дискримінантний аналіз, багатовимірне шкалювання і кластерний аналіз</i>	
Основні поняття дискримінантного аналізу. Основні поняття багатовимірного шкалювання. Квадратна симетрична матриця відмінностей. Квадратна асиметрична матриця відмінностей. Модель індивідуальних відмінностей. Основні поняття кластерного аналізу. Порівняння кластерного і факторного аналізів. Етапи кластерного аналізу.	1, 3, 4, 5, 8, 13

5. Індивідуальні завдання

5.1. Теми рефератів – не передбачено

5.2. Теми курсових робіт – не передбачено

5.3. Теми наукових робіт – не передбачено

5.4. Виконання практичного завдання, що передбачає опис (у формі звіту) результатів кореляційного та/або факторного аналізу даних

6. Методи навчання

Навчання з дисципліни проходить у формі: лекцій, практичних занять, а також самостійної та індивідуальної роботи.

- конспектування лекцій та самостійне опрацювання лекційного матеріалу завласним конспектом лекцій;
- підготовка до практичних занять;
- вирішення творчих практичних завдань;
- метод аналізу кейсів;
- інтерактивний метод роботи в малих групах.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення: наукової літератури за темою та підготовка відповідей на додаткові питання;

7. Перелік орієнтовних питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Логіка розвитку технологій обробки даних прикладних (експериментальних тощо) психологічних досліджень.
2. Загальна характеристика сучасних комп'ютерних програм, використовуваних для статистичної обробки даних психологічних досліджень.
3. Загальні принципи організації пакетів програм з обробки статистичних та інших даних.
4. Загальні принципи редагування даних (SPSS або ін.).
5. Особливості імпорту даних (SPSS або ін.).
6. Особливості редагування психологічних даних (SPSS або ін.).
7. Системні вимоги до комп'ютера при установці програм з обробки статистичних даних.
8. Алгоритм установки програм з обробки статистичних даних на персональний комп'ютер.
9. Структура пакетів програм з обробки статистичних даних.
10. Варіанти редагування психологічних даних у програм з обробки статистичних даних (SPSS або ін.).
11. Огляд статистичних можливостей різних програм з обробки статистичних даних (SPSS, STATA, OCA та ін.).
12. Одномірний розподіл даних (SPSS або ін.).
13. Алгоритм обчислення описових статистик (SPSS або ін.).
14. Двомірний розподіл (SPSS або ін.).
15. Алгоритм обчислення параметричних критеріїв достовірності відмінностей (SPSS або ін.).
16. Алгоритм обчислення непараметричних критеріїв достовірності відмінностей (SPSS або ін.).
17. Алгоритм проведення кореляційного аналізу (SPSS або ін.).
18. Алгоритм проведення регресійного аналізу (SPSS або ін.).

19. Алгоритм проведення факторного аналізу (SPSS або ін.).
20. Алгоритм проведення кластерного аналізу (SPSS або ін.).
21. Приклади використання описових статистик в психології.
22. Особливості доказу статистичної гіпотези про відмінність даних, отриманих за ранговою шкалою.
23. Умови вибору непараметричного критерію.
24. Вимоги, які висуваються до даних, для можливості їх обробки за допомогою непараметричних критеріїв.
25. Характеристика «чутливості» непараметричних критеріїв.
26. Приклади використання непараметричних статистичних критеріїв в психології.
27. Особливості підтвердження/спростування статистичної гіпотези.
28. Умови вибору параметричного критерію.
29. Вимоги, що висуваються до даних, для можливості їх обробки за допомогою параметричних критеріїв.
30. Характеристика «чутливості» параметричних критеріїв.
31. Умови вибору параметричного або непараметричного коефіцієнта кореляції для обробки експериментальних даних.
32. Вимоги, що висуваються до даних, для можливості їх обробки за допомогою параметричних коефіцієнтів кореляції.
33. Характеристика «чутливості» непараметричних коефіцієнтів кореляції.
34. Приклади використання дисперсійного аналізу в психологічних дослідженнях.
35. Приклади використання регресійного аналізу в психології.
36. Особливості доказу статистичної гіпотези про існування латентної змінної.
37. Умови застосування факторного аналізу. Особливості процедури обертання факторів. Використання факторного аналізу в психології.
38. Використання багатовимірної шкалювання і кластерного аналізу в психологічних дослідженнях.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточної підсумкового контролю.

Поточний контроль передбачає накопичення балів до індивідуального рейтингу здобувача за відповідним навчальним курсом. Максимальна кількість балів, які здобувач може накопичити за результатами поточного контролю – 50.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- якості та активності роботи здобувача на лекційних заняттях;
- якості та активності роботи здобувача на семінарських та/або практичних заняттях;
- якості виконання завдань у межах самостійної роботи.

При визначенні поточної успішності здобувачів враховуються якості

видів робіт, виконуваних ними: під час аудиторних занять; в межах самостійної роботи; як індивідуальних завдань; під час контрольних робіт. Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Окрім того, враховується ініціативність та активність здобувачів, що вони проявляють під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту або заліку. Максимальна кількість балів, отриманих на іспиті або заліку – 50.

Для обліку сукупного результату підсумкового контролю використовується загальна кількість балів, отриманих здобувачем за результатами поточного контролю (протягом семестру), до якої додається кількість балів, отриманих за результатами іспиту або заліку.

Результати підсумкового контролю відображуються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** У разі, якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Здобувач вищої освіти має право на визнання результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній та/або інформальній освіті, які поширюється на дисципліни обов'язкової та вибіркової компонент, що за тематикою та змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремим розділам, темам, індивідуальним завданням (курсова робота, контрольна робота тощо), які передбачені робочою програмою (силабусом) конкретної навчальної дисципліни. (Див. нормативний документ «Положення про порядок визнання в Харківському національному університеті внутрішніх справ результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній та/або інформальній освіті» URL: http://univd.edu.ua/files/generaldocs/non_formal_education.pdf).

Умови визначення навчального рейтингу здобувача, а також вимоги і критерії оцінювання деталізовані нижче.

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ЗА СЕМЕСТР			
Вид роботи	Кількість видів робіт	Максимум балів за 1 вид робіт	Разом
Робота на лекційному занятті	12	1	12
Робота на практичному занятті	12	2	24
Проміжне тестування	2	7	14
Залікове тестування	1	50	50
Всього			100

ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вид роботи	Кількість балів за 1 вид робіт	Критерії оцінювання
Робота на лекційному занятті	1	Всі лекції з даного курсу мають інтерактивний характер, отже максимальну оцінку за роботу на лекції отримують здобувачі, які постійно включені в обговорення питань лекції.
	0,5	Даний бал отримують здобувачі, які не беруть участі у обговоренні, втім демонструють уважність і не відволікаються від ходу лекції на сторонні справи
	0	Здобувач не приймає участі в лекційному занятті, порушує дисципліну, не слухає викладача, постійно відволікається
Робота на практичному занятті	2	Здобувач бере участь в опрацюванні практичних завдань (опрацювання методик та тестів, практичних завдань, відповідь на питання викладача), виступає із змістовною доповіддю стосовно алгоритму виконання практичних завдань згідно плану, проявляє ґрунтовну підготовку, висловлює власну точку зору щодо проблеми, винесеної до опрацювання й підкріплює її аргументацією, правильно відповідає на уточнюючі питання
	1	Здобувач бере участь в опрацюванні практичних завдань (опрацювання методик та тестів, практичних завдань, відповідь на питання викладача), за умови, що відповідь буде правильною і змістовною
	0,5	Здобувач присутній на практичному занятті, бере участь в роботі, уважно слухає інших і іноді доповнює відповіді на питання заняття
	0	Здобувач не приймає участі в занятті, порушує дисципліну, не слухає інших, постійно відволікається
Проміжне тестування	7	<i>Проміжне тестування включає в себе питання, раніше обговорені на семінарських заняттях і складається з 10 тестових питань з варіантами відповідей.</i> Отримує здобувач який правильно відповів на 10-9 питань тесту.
	5-6	Отримує здобувач який правильно відповів на 8-7 питань тесту.

	3-4	Отримує здобувач який правильно відповів на 6-5 питань тесту.
	0	Отримує здобувач у якого менше 5 правильних відповідей тесту
Підсумковий контроль	1-50	<i>Підсумковий контроль (залік) проводиться у вигляді усних відповідей на білети, щовключають три питання. У разі тестування підсумковий контроль проводиться у вигляді тестів (50 питань) кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.</i>
	50-41	Відповіді на усі питання білету відтворюються в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно тааргументовано викладати матеріал.
	40-31	При відповіді на питання екзаменаційного білету відтворюється значна частина питань. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень, певною мірою може аналізувати, порівнювати та робити висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події. Але у відповідях допущені несуттєві помилки, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітким є власне ставлення до фактів.
	30-21	У відповіді відтворюються основні моменти питань без достатнього розуміння, здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але відповідь неповна, припускаються помилки, припущені неточності.
	20-1	Оцінюється відповідь, що містить рівень елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагменті питань. Здобувач виявив неспроможність в повному обсязі висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях припущені суттєві помилки.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
94-96			
90-93			

85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками.
80-84			
75-79	Задовільно («зараховано»)	C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
70-74			
65-69	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64			
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи несформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
21-40			
1-20			
	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи несформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу неосвоєний, потрібні практичні навички роботи несформовані, всі виконані

			навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.
--	--	--	---

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень із психології : навч. посібник. Київ : Центр учб. літ., 2016. 357 с.
2. Максименко С. Д., Носенко Е. Л., Експериментальна психологія : підручник Київ : Центр учб. літ., 2017. 359 с.
3. Нечітайло І. С., Бірюкова М. В. Математичні методи в соціології : підручник для студентів ВНЗ / Нар. укр. акад., [каф. соціології]. Харків : Вид-во НУА, 2012. 243 с.
4. Татяничков А. О. Математичні методи в психології: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2021. 48 с.

Допоміжна

5. Застосування математично-статистичних методів аналізу у психологічних вимірюваннях [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/aghly> . Дата звернення: 31.07.2023.
6. Катаєв Є. С. Використання статистичних методів обробки даних у дослідженнях “я-концепції” особистості. Вісник Національного університету оборони України. 2012. №2 (27) /2012. С. 171–176.
7. Кислова О. М. Методи аналізу та комп’ютерної обробки соціологічної інформації. Харків : Вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2020. 165 с.
8. Салюк М. А Статистична обробка даних експериментального дослідження. Методичний посібник з курсу «Експериментальна психологія» / за ред. Е.Л. Носенко. Дніпропетровськ: Інновація, 2010. 26 с.
9. Старушенко Г. А. Статистична обробка даних в системі публічного управління : навч. посіб. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 144 с.
10. Татяничков А. О. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з курсу «Методи психологічного дослідження: математичні методи в психології». Одеса : Вид-во Університету Ушинського, 2019. 38 с.
11. Foster G., Lane D.; Scott D., Hebl M. and other. An Introduction to Psychological Statistics. University of Missouri, St. Louis. 2018. 271 p.